

Hočah za stalno učiteljico **Marijo Mušič-Blažičevo**; v Pod Velki za stalnega upravitelja **Drago Rustja**; v Poljčanah za stalnega učitelja **Ivan Kovič**; v Rušah za stalnega učitelja **Jernej Černko**; v Guštanju za stalnega učitelja **Joško Zega**; v Marenbergu za stalno učiteljico **Pavlo Frasso**; v St. Ilju pod Turjakom za stalno učiteljico **Antonijo Artelovo**; v Topolšici za stalnega upravitelja **Alojzija Menhart**; v Novi Štiti za stalnega upravitelja **Igo Hauptman**; v Celju za stalnega učitelja **deške osnovne šole Viktor Kovač**; v St. Juriju pri Celju za stalno učiteljico **Marijo Zdoškov**; v Ljubecni za stalnega upravitelja **Ernest Tirana**; za stalno učiteljico istotam **Franjo Tiran-Krofič**; v Luki pri Žusmu za stalno učiteljico **Jakobino Peihač**; v Pristavi za stalnega upravitelja **August Schöneweter**; v Rogatcu za stalno učiteljico **Čilko Cvetkovo**; pri Sv. Roku ob Sotli za stalnega upravitelja **Zdravko Sotošek**; pri Sv. Barbari v Haložah za stalnega upravitelja **Janko Fabič**; za stalno učiteljico istotam **Zinko Visenjakovo**; na Bregu pri Ptuj za stalnega učitelja **Alfonz Mazlu**; v Cirkovcih za stalnega učitelja **Ivan Križaj**; v St. Janžu za stalnega upravitelja **Fran Jarc**; pri Sv. Lenartu ob Veliki Nedelji za stalnega učitelja **Milan Mezla**; za stalno učiteljico istotam **Iko Kosijevo**; pri Sv. Marku nize Ptuja za stalno učiteljico **Emo Janežič**; za stalno učiteljico **Blanko Belšak**; v Ptuj za stalno učiteljico ženske osn. šole **Štefko Jeršetovo**; v Sred. Šču za stalno učiteljico **Ando Vittori-Lemano**; v Cvenu za stalnega upravitelja **Matej Vuderi**; v Mietsdorfu za stalno učiteljico **Alojzijo Rušovo**; v Veržetu za stalno učiteljico **Rozo Pavlič**; v Gederovcih za stalno učiteljico **Angelo Rusanov-Kallatovo**; v Gerlincih za stalno učiteljico **Helena Čučkovo**; v Kruplinski za stalnega upravitelja **Janko Droč**; za stalno učiteljico istotam **Hortenzijo Droč-Vugovo**; v Moštjancih za stalnega upravitelja **Bernard Klanšek**; v Murski Soboti za stalno učiteljico **Emo Lapajne-Andrejčič**; v Velikih Dolencih za stalnega upravitelja **Fran Venta**; v Beltincih za stalno učiteljico **Emilijo Azmanovo**; v Dolnji Lendavi za stalnega upravitelja **Josip Birska**; v Dolgi vasi za stalno učiteljico **Ljilko Zaunfuchs**; v Petišovcih za stalno učiteljico **Terezijo Tanajev**.

— Ne odlašajte s prijavami za Subotico in prijavite se takoj radi prenočišč!

Učiteljski pravnik.

—Š Všetje vojaške službene dobe važen odlok ministrstva. Veliki župan ljubljanske oblasti (prosvetni oddelek) v Ljubljani. Čast mi je izvesti, da Min. Prosvete ne more ugoditi prošnji V. E. v B., da se mu vračuna v službeno dobo čas, ki ga je po zrelostnem učiteljskem izpitu odslužil kot vojak v bivši avstrijski vojski, in to iz sledečih razlogov: Po čl. 282. finančnega zakona za l. 1922/23, se vsem visokošolcem, srednješolskim in ostalim borcem v Srbiji in Črni gori, kakor tudi uradnikom-dobrovoljcem iz novih pokrajin, ki dobe zvanje s pravico do penzije, doba prebita v vojni — po odšteti kadrskega roka — dvojno uračunava v dobo ukazne službe in za penzijo. Ker prosilec ni bil dobrovoljec, se ne more poslužiti tega člena. Kakor je iz priloženega Uverjenja razvidno, je bil prvič 3. novembra 1919; tedaj je pravilno izvrščen in se mu ne more popraviti Rešenje. Dekret Dvorske komore od 2. novembra 1832, Br. 47.388 kakor tudi zakon o vojaški oskrbi osebja c. in kr. vojske c. in kr. vojne mornarice in c. kr. domobranstva od 27. decembra 1875, L. d. Z. br. 158, ki v § 8. našteva, katera vojaška doba se uračunava pri odmerjanju penzije; te odredbe, na katere se prosilec opira, pa so veljale le za avstrijske državne uradnike, a ne tudi za učitelje osnovnih šol, ki so postali državni uradniki z vsemi pravicami istih šol ko je stopil v veljavo zakon od 31. julija 1923. — Proti tej odločbi ima prosilec pravico pritožbe na Državni Svet v roku 30 dni po priobčtvi.

—Š Razsodba državnega sveta glede 15% pri 32. sl. letu za penzijo. Državni svet v Beogradu je v svoji seji dne 11. aprila 1925 razsodil, da se računa 15-odstotni povšek v pokojnino vsem učnim osebam osnovnih šol, ki izpolnijo 32-letno službeno dobo. To razsodbo je izdal državni svet vsled tožbe glavne kontrole, ko se je branila priznati 15-odstotni povšek v pokojnino g. Ivanu Petriču v Ljubljani, ki je bil na lastno

prošnjo lansko leto upokojen po 34-letnem službovanju. Gospod Petrič ima sedaj razsodbo v rokah in rad ž njo postreže vsem učiteljem, ki se za zadevo zanimajo ali so morebiti sami tudi kaj prizadeti.

—Š Zračimavanje naravnih stanovanj. Ker se vrši sedaj komisijsko ocenjevanje naravnih stanovanj, opozarjamo prizadete, da občina oziroma krajni šolski svet lahko učitelju, naravno stanovanje tudi kot odškodnino za upravo šolskega poslopija in imetja, posebno sedaj ko upravitelji ne prejema upraviteljskih doklad. Proti previsoki ocenitvi se lahko pritožijo na okrajni šolski svet, če ne odgovarja krajevnim priklanam ali ima stanovanje kake hibe.

—Š Pritožba na državni svet. Tovarišice opozarjamo na navodilo »kako je vlagati pritožbe na državni svet«, ki je bilo objavljeno v 20. številki »Učit. Tov.« z dne 15. maja 1924, ker smo doznali, da vrača državni svet pritožbe v izpolnitvev onim, ki niso vložili pritožbe in prilog v 2 izvodih.

Naša gospodarska organizacija.

—g Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani. Tov. Kornelji Igljič, šolski upravitelj pri Sv. Trojici nam je poslal eno 7% obveznico inv. posojila s tremi kuponji, skupno 110 Din 50 para s sledečim besedilom: »V spomin ljubljanskega slavja naše 33-letnice mature (E. Gangl, Benedičič, Igljič, Matko, Pretnar, Skuli Fr. Vozelj) dne 18. julija t. l. gori na gori Sv. Trojice pri Moravčah eno obveznico za Učiteljski konvikt. Prihodnje leto pa »pohodimo« — če Bog da — ob našem 5. »vesoljnem koncilu« dolni na Dolenjščem v metropoli tov. sošolca šegavega Martina! Potem pa zopet eno obveznico za konvikt!« Hvala in prosimo! — Dosedanji letošnji prejemki znašajo 6491 Din. Blagajnik.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjižarni v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Ocene.

—k Dr. Ljud. Pivko: Proti Avstriji VI. Rame ob ramenu. Prva knjiga: Zeleni odred. Maribor. Založil klub dobrovoljcev. Cena 20 Din.

Dr. Pivkove knjige so postale težko pričakovane in so se udomačile med vsemi sloji naroda. Pravkar je izšla šesta knjiga »Rame ob ramenu«, ki prinaša sledečo vsebino: Skorpion. — Optak. — Preiskava. — Novi projekti. — Pojmi o Slovanih. — Ostanemo. — Monte Zebro. — Zeleni odred. — Razlika med Boemi in Čehoslovaki. — Po porazu pri Kobarižu. — K Nr. 11.186. — Lekarna pri Sv. Florijanu. Silvestrovski match. — Ravnatelj Hlavaček. — Stane. — Reparto Czecho-Jugoslavo. — Pesem dobrovoljcev. — Col D' Echelle in Stecca redde. — Na kongres v Rim. V knjigi je tudi mnogo slik naših dobrovoljcev. Prepričani smo, da si vsi oni, ki imajo ostale zvezke nabavijo tudi to knjigo. Enako priporočamo našim knjižarnam nabavo vseh delov.

—k Dr. Karol Šavnik: Zakaj se ljudje upirajo dohodnini? Strojovna študija. V Ljubljani 1925. Samozaložba. V prodaji Zvezne tiskarne v Ljubljani. 26 strani. Cena brošura Din 8.

S tem naslovom objavlja g. finančni delegat dr. Karol Šavnik daljšo in tudi za širše kroge razumljivo študijo o našem perečem dohodninskem vprašanju. Oprt na teorijo in praktične skušnje razpravlja podrobno o razlogih, radi katerih se proti temu brez dvoma najmodernejšemu davku pojavlja vedno močnejše nasprotstvo. Koncem prihaja do zaključka, da je dohodnina nujno potrebna reforma, zlasti v ti smeri, da se naj davčni postavki znižajo. Prav posebno pa utegne zanimati predgovor k študiji, v katerem se je pisatelj dotaknil mnogo ventiliranega, toda celo od političarjev slabo razumevanega vprašanja, ali so prekoračenja proračunskega donosa davkov res protizakonita. Vprašanje izenačenja davčnih zakonov in davčne reforme sploh je v naši državi visoko aktualno in pereče. Posebno vprašanje dohodnine, ki ni uvedena v vsej naši državi, nogo je v veljavi le v nekaterih pokrajinah, globoko sega posebno v Slovenijo, v naše življenjske razmere. Zato bo raziranje enega naših najbolj uglednih strokovnjakov o tem vprašanju, g. finančnega delegata dr. Karla Šavnika, gotovo v visoki meri zanimalo vse naše javne kroge, meščana in nič manj kmeta. Brošura je izšla v manjši nakladi, radi tega opozarjamo interese, da se požurijo z nabavo tega aktualnega in veleznimivega spisa.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Poročila:

+ BREŽIŠKO - SEVNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 6. junija 1925 skupno z učiteljskim društvom za laški okraj v Sevnici. Od 78 članov je bilo navzočih 80%.

Predsednik otvori zborovanje s pozdravom in prvi vrsti na goste: tovariša poverjenika Luko Jelenca, tov. Antona Gnusa, tov. Ivana Dimnika, sreskega

šolskega nadzornika tov. Leop. Levstika. Pozdravlja tovarišice iz laškega okraja, nove člane in vse, ki so prišli v tako obilnem številu na zborovanje. Prinaša pozdrave od prejšnjega sres. nadzornika g. G. Voduska. Vzpodbuja posebno mlajše tovarišice na marljivo družitev s starejšimi tovariši, ki so celino orali in imajo za seboj obilico vsakojakih izkušenj. Obenem se poslavlja od zveste tovarišice Cvarove, ki zapušča tekmo počitnic naš okraj. — Tovariši poverjeniki se opozarjajo na točno obiranje članarine. Članske karte se naj vpošljejo tovarišici blagajničarki v svrhu potrdila o plačani članarini.

Tovariš Tominc Avgust poroča o konstituiranju »Prosvetnega odseka«. Predsednik Bregant Zmago, Blanca; tajnik in poročevalec Tominc Avgust; knjižničar Šuligoj Savica. Poročevalec apelira na sodelovanje izven odseka stoječih članov.

Nato je predaval tov. Dimnik iz Ljubljane »O osnutku novega šolskega zakona«. Podal je zanimiv pregled novih določb za šolstvo in za šolske nastavnike. Obenem pa je dal važne in formacije o delu zadnje ankete v Ljubljani in povdarjal, da je poverništvo UJU Ljubljana storilo vse, da izpolni potrebne izpremembe v prid šolstva in šolskih nastavnikov.

Predsednik ni otvoril o predavanju debate z ozirom na to, ker so izpreminjevalni predlogi in spomenica za narodno skupščino že v tisku. Predavatelju se izreče za njegov trud in požrtvovalnost iskrena zahvala.

Zatem je predaval tovariš Bregant Zmago »O delovni šoli«. Zanimivemu predavanju so sledili navzoči z največjo pozornostjo. Želeli bi samo, da bi delavni tovariš svoj referat obelodanil v »Potopniku« v proučevanje širšim slojem že z ozirom na to, ker se preprosto ljudstvo baje ne strinja povsem s takim poukom, medtem ko je mladina za to zelo vneta! Tudi njemu se izreče zahvala ne samo za izčrpno predavanje, temveč tudi za vpogled predloženih, krasno izdelanih učil, kakor tudi za trud, ki ga je imel pri okrašenju dvorane.

Popoldne so se sestali tovariši upravitelji ponovno v proučevanje o izpolnjevanju »Polagodišnjega izveštaja o stanju šola«. Tovariš Dimnik nam je podal pri posameznih točkah vsestranska pojasnila, za kar mu gre istotako zahvala.

Vsi, ki smo ostali do večernega vlaka, smo obžalovali, da se je toliko tovarišev(ice) odpeljalo že s popoldanskimi vlaki. Naši sestanki naj ne bodo samo poučljivi, temveč tudi pravi prijateljski, da se temeljite osebno spoznamo!

Na svidenje torej prvič v Šoštanju, pri nas pa ponovno začetkom septembra v Brežicah.

+ LJUTOMERSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 13. junija t. l. pri Maji Nedelji. Navzočih je bilo od 72 članov 40 tovarišev. Odsotne je zadržal deloma neznan vzrok, deloma pa sokolski izlet v Mursko Sobotu. Med navzočimi so bili gosti strokovni tajnik R. Dostal, upokojeni tovariš Prelog in g. Lupša, katere predsednik posebno pozdravlja.

Zadnji zapisnik se prečita in odobri. Predavanje: Strok. tajnik R. Dostal je podal jako pregledno sliko o delovanju organizacije z ozirom na predloženi projekt osnovnošolskega zakona. Obžaluje samo da se za tako važno delo kakor je ravno osnovnošolski

zakon odmeri tako pičel čas, ko bi vendar trebalo temeljitega proučavanja in vsestranskega sodelovanja od strani vsega članstva. Izjavlja pa, da je storila organizacija kljub temu, čeravno v naglici v polni meri svojo dolžnost. Tov. Dostal je v svojem referatu preresetal projekt v celoti povdarjaje posebno odstavke, kjer je posegla vmes organizacija s svojimi spreminjevalnimi predlogi. Predsednik Mavrič se mu za trud, poučen in izčrpen referat v imenu navzočih iskreno zahvali, izrazujoč željo, da se čim največ naših predlogov uvažuje in sprejme.

O reformi osnovne šole je govoril tov. Ivanjšič. Povdarjal je napredek v vseh panogah znanosti, vsled česar zahteva poljedelstvo, industrija itd. nehote ljudi, ki bodo zmožni povzpeti se po samostojnosti do samostojnosti, k čemer naj da podlago šola, ki naj se preobrazi iz učilnice v šolo delavnico. Razred je družba, pravi med drugim, šola naj naredi oziroma da naj podlago učencu, da postane vreden član človeške družbe, dober državljani in človek v ožjem smislu, t. j. obrne naj se bolj pozornost srčni izobrazbi. Tov. predsednik se predavatelju zahvali, povdarjajoč skrajno potrebo izpopolnjevanja.

Poročilo delegata o občnem zboru Učit. doma v Mariboru se vzame na znanje, glede pristopa društva se bo pa razpravljalo na prihodnjem zborovanju, ki se vrši dne 19. oktobra t. l. v Radnicah.

+ CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je priredilo o priliki svojega zborovanja dne 6. junija t. l. poučen izlet v Zagreb.

Z jutranjim vlakom se je odpeljalo nad 40 tovarišev(ice) iz Celja v dveh posebnih vagonih, katera nam je dala radevolje na razpolago železniška uprava. V Zidanem mostu smo pozdravili našega poverjenika tovariša Jelenca in urednika Dimnika, ki sta se peljala na skupno zborovanje učiteljskega laškega in brežiškega okraja v Sevnico. Na državnem kolodvoru v Zagrebu so nas prav srčno pozdravili tovariši slušatelji višje pedagoške šole, na čelu naša članica Anica Černejeva, ki je blagohotno prevzela ves aranžma tega izleta. Podali smo se takoj v etnografski muzej. Tukaj nas je vodil, razkazoval in pojasnjeval čudotni kustos prelestne in bogate zbirke tega muzeja.

Divili in občudovali smo posebno prekrasno in slikovito nošo balkanskih narodov. Obiskali smo potem še Strossmayerjevo galerijo, kjer smo bili z vso naklonjenostjo sprejeti. Po skromnem kosilu smo si še ogledali univerzitetno biblioteko, ki je pač ena najlepših in najbogatejših v Evropi. Tudi tukaj nam je ravnateljstvo radevolje razkazalo vse znamenitosti. Dovolilo nam je izjemoma dostop v dvorano, kjer se shranjujejo najstarejše in najdragocenejše knjige. Zanimal nas je predvsem lastnoročni podpis našega Prešerna na knjigi, ki jo je podaril svojemu prijatelju. Prišel je pa čas odhoda in s popoldanskim vlakom smo se vrnili proti domu. Videli in slišali smo mnogo lepega!

Ta izlet ostane nam pač v najlepšem spominu ter bodi izrečena tem potom prirčna zahvala vsem, ki so pripomogli, da je ta izlet tako izvrstno uspel.

Odgovorni urednik: Franc Strukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Udeležencem državne skupščine Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva v Subotici.

Vse tovariše in tovarišice, ki se bodo udeležili državne skupščine UJU v Subotici prosimo, da nam čimprej, najkasneje pa do 10. avg. t. l. javijo:

1. svoje službeno bivališče, 2. v katerem okrajnem učiteljskem društvu so včlanjeni, 3. število službenih let. Na prijave pojedincev, ki bi se poslale Subotškemu učiteljskemu društvu, se to društvo ne bo oziralo.

UJU POVERJENIŠTVO LJUBLJANA.

Pelikan

ZALOGA BARV, TUŠEV IN RADIRK.
POVSOD NA ZALOGI — TISKOVINE NA ZAHTEVO.
GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.